

ȘCOALA ALTFEL
PENTRU
PROFESORI ALTFEL

*Oferta educațională a
Fundației Noi Orizonturi pentru
Programul „Școala Altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!” 2018-2019
„Re-sursa de service learning”, proiect realizat împreună cu Lidl pentru un viitor mai
bun*

Despre Fundația Noi Orizonturi

De 18 ani inspirăm tinerii și profesorii să conducă și să producă schimbări pozitive în comunitățile lor. Credem în puterea transformatoare a educației, de aceea oferim profesorilor și liderilor de organizații și comunități instrumentele prin care pot ajuta cu adevărat tinerii să devină mai buni, mai puternici, mai înțelepți.

Printre programele cu care realizăm educație pentru transformare se numără: IMPACT, Green Impact, Școli pentru Comunitate, Arhitectii Educației sau Tabăra Viața.

Cu ajutorul programelor noastre, copiii și tinerii devin mai implicați în comunitate, mai responsabili și mai încrezători în forțele proprii. Ei dobândesc valori și își antrenează abilități de viață, precum cele de comunicare și lucrul în echipă, care îi vor ajuta ca, în viitor, să aibă mai multe șanse de succes pe piața muncii.

Activitatea Fundației Noi Orizonturi este apreciată de profesioniști din domeniul educației, mediul ONG și corporate, nu doar la nivel național, ci și internațional. Dr. Cathryn Thorup (Ph.D. Harvard), specialist în probleme de tineret, spune despre noi că: *„Fundația Noi Orizonturi reunește arta și știința de dezvoltare a tineretului într-un model global, care merită să fie examinat de către profesioniștii în dezvoltare la nivel global. Ori de câte ori sunt rugată să vorbesc despre cele mai bune practici în domeniul educației prin serviciul în folosul comunității, programul IMPACT al Fundației Noi Orizonturi este exemplul pe care îl ofer.”*

www.noi-orizonturi.ro

Despre Lidl

Lidl este o companie care acționează sustenabil în toate domeniile de activitate. Aceasta este metoda companiei de a își îndeplini promisiunea cu privire la calitate și în același timp de a asigura viitorul pentru Lidl și pentru societate. Compania se implică activ în soluționarea nevoilor din comunitățile din care face parte, în cadrul celor 5 piloni centrali: sortimentul de produse, mediul, societatea, angajații și partenerii de afaceri.

Introducere

Școala Altfel este o bună ocazie pentru a experimenta **Service learning project** ca metodă sau pedagogie. Speranța noastră este însă aceea de a utiliza această metodă legată de curriculum, dar, pentru că noi credem în învățarea prin experiență, vă propunem să experimentați această metodă în condiții de siguranță, adică în cadrul programului **Școala Altfel**.

Pentru a reuși aveți nevoie de puțin curaj, de un grup de elevi care doresc să se implice într-un proiect de învățare prin serviciu adus comunității, pe tot parcursul săptămânii. Din acest motiv e foarte important ca elevii să aleagă ei participarea, fie pentru tematică, fie pentru implicarea într-un proiect de învățare prin serviciu adus comunității. Noi venim cu un design general pentru întreaga săptămână și cu două modele aplicate ale acestui design, pe două teme: egalitate de gen și consum responsabil.

Propunerea noastră solicită implicarea unui grup de elevi (20-30 copii, clasele 5-12) și a unul sau doi profesori, alături de alți membri ai comunității (specialiști parteneri), pe toată durata săptămânii, 5 zile, câte 4 ore/zi.

Cine poate să faciliteze activitățile?

Activitățile propuse în oferta noastră educațională pot fi facilitate de către:

- Profesori din școli generale și licee care nu sunt neapărat parte a programului IMPACT, dar care pot facilita activitățile, preluând conținutul sesiunilor propuse de Fundația Noi Orizonturi în materialul de mai jos. Menționăm, însă, că activitățile trebuie adaptate la vârsta grupului (prin simplificare sau prin creșterea nivelului de provocare a acestora);
- Elevi din cadrul oricăror școli generale sau licee care au abilități minime de leadership și facilitare și care pot prelua activitățile propuse de Fundația Noi Orizonturi mai jos, în parteneriat cu un profesor.
- Profesorul/profesori (lideri) în cadrul Cluburilor de Inițiativă Comunitară IMPACT active în cele peste 130 de școli la nivel național;
- Elevi, membri IMPACT cu potențial de lideri sau lideri juniori în cadrul Clubului lor IMPACT, care pot facilita alături de profesori;

Structura activităților

Metodologia propusă de noi se înscrie în pedagogia educației experiențiale, incluzând metode prin care profesorul "intenționat stimulează participării la procesul de învățare cu experiențe directe și procese de reflecție concentrate pe experiențe, pentru a crește nivelul de cunoștințe, a dezvolta abilități și a clarifica valori în rândul participanților la procesul educațional" (What is Experiential Education? Association for Experiential Education).

Pentru a fi complet procesul de învățare, este important ca, după fiecare activitate (unde se specifică în designul sesiunilor), să fie realizată activitatea de procesare (denumită și debrief), adică dialogul structurat în urma activităților prin care se urmărește atingerea obiectivelor de învățare ale sesiunii.

Modelul: Egalitate de gen

Designul pe tema egalității de gen îl oferim pentru ca dvs. să puteți utiliza metoda SLP pe acest subiect. Designul conține o serie de activități așezate cronologic și corelat cu etapele SLP și cu tematica.

ATENȚIE:

- √ Fiecare zi de activități a fost gândită plecând de la ora de 50 min, practic sunt 4 ore. Pauzele le veți stabili dvs., în funcție de natura activităților și specificul vârstei elevilor. Planurile de activități pot fi scurtate sau prelungite de facilitatori după nevoile existente la momentul respectiv.
- √ Puteți decide ca toate atelierile să fie conduse de un singur profesor sau de mai mulți (în acest caz vă împărțiți responsabilitățile, practic ce activități veți face, fiecare, în fiecare zi).
- √ Activitățile se pot realiza în cadrul unei clase de elevi, unde scaunele sunt așezate în semicerc, se poate folosi tabla sau un flipchart. Activitățile pot fi adaptate cu ușurință și pentru spații alternative în aer liber.

Programul săptămânii

Ziua	Nr.	Activitatea	Timp
Z1	A01	Bine ați venit!	10 min
	A02	Activități de cunoaștere și teambuilding	80 min
	A03	Prezentarea programului	10 min
	A04	Evaluarea inițială	20 min
	A05	Introducere în tematică	80 min
Z2	A6	Analiza comunității	100 min
	A07	De la idee la proiect	100 min
Z3	A08	Munca la proiect	200 min
Z4	A09	Implementarea proiectului	200 min
Z5	A10	Evaluarea învățării	80 min
	A11	Evaluarea proiectului	40 min
	A12	Transferul învățării	40 min
	A13	Sărbătorire	40 in

Obiective de învățare

În urma atelierelor, elevii vor dobândi următoarele cunoștințe, atitudini și abilități:

Cunoștințe:

- ✓ Să explice ce înseamnă discriminarea;
- ✓ Să listeze efectele negative ale discriminării de gen;
- ✓ Să enumere efectele pozitive ale schimbării comportamentelor vizavi de gen
- ✓ Să identifice în viața personală și în viața publică stereotipii, prejudecăți legate de gen
- ✓ Să descopere cauzele perpetuării discriminării de gen și să propună soluții

Abilități:

- ✓ Să demonstreze ascultare activă;
- ✓ Să exploreze gândirea critică față de problemele legate de discriminare, toleranță
- ✓ Să caute/cerceteze informații relevante pe tematica discriminării de gen
- ✓ Să exerseze implementarea unei acțiuni civice;

Atitudini:

- ✓ Să manifeste curaj în abordarea problematicii discriminării de gen printr-o mică acțiune civică;
- ✓ Să manifeste perseverență în schimbarea propriilor comportamente discriminatorii;
- ✓ Să demonstreze autocontrol și autodisciplină față de propriile comportamente;
- ✓ Să manifeste apreciere față de diversitate

Ziua 1

Activitățile pe scurt

Activitatea	Metoda utilizată	Timp necesar
1. Bine ați venit	Prezentare	10 min
2. Toți vecinii mei	Joc de cunoaștere	20 min
3. Bull ring	Joc de echipă	50 min
4. Eu niciodată...	Joc introducere în tematică	10 min
5. Prezentarea programului	Prezentare	10 min
6. Evalaure inițială	Joc de evaluare	20 min
7. Introducere în tematică	Joc tematic	80 min

Bine ați venit!

Timp 10 min

Activitatea are loc cu întreg grupul. De preferat- elevii și profesorii să se așeze poziționați în semi-cerc (pe scaune, pernuțe sau băncuțe dacă optați să faceți activitățile în aer liber). Participanții vor fi introduși în cadrul atelierului, îi vor cunoaște pe profesorii care facilitează atelierul, dar și interesul lor pentru tematica *discriminării de gen*. Elevii își vor spune pe rând numele și motivul pentru care sunt interesați de tema discriminării în general și a celei de gen, în special (foarte scurt, maxim 20 de secunde fiecare). Dacă aveți invitați, e momentul să îi prezentați.

Joc de cunoaștere și energizare: Toți vecinii mei...

Timp 20 min

Elevii se vor așeza pe scaune într-un cerc. Un jucător va fi în mijloc (de preferat profesorul pentru a demonstra jocul). Toți ceilalți participanți vor fi așezați pe scaune (numărul de scaune trebuie să fie egal cu numărul participanților, minus 1 scaun). Scopul jucătorului din mijloc (care nu are scaun) este să ocupe un loc pe unul din scaune, spunând o afirmație de genul: „Toți vecinii mei care... au frați”. Toți cei care au frați trebuie să se ridice de pe scaune și să ocupe un loc - altul decât cel pe care l-au avut inițial. Persoana din mijloc va încerca să ocupe cât de repede unul din locurile libere. Cine va rămâne fără scaun va fi în mijloc. Cel rămas în mijloc va continua cu afirmații de tipul: „Toți vecinii mei cărora.....” (propoziția este completată de participanți cu lucruri reprezentative pentru ei). Jocul continuă în acest mod până cel puțin jumătate dintre participanți au ocupat poziția din mijloc. După finalizarea jocului, profesorul adresează câteva întrebări participanților pentru a afla ce au învățat aceștia, lăsând tuturor spațiu să își împărtășească reflecțiile:

Întrebări de debriefing:

- ✓ V-a plăcut jocul ? Cum v-ați simțit jucându-vă?
- ✓ Ce ați putea învăța din această activitate? Ce ați descoperit despre voi și despre colegii voștri?
- ✓ În ce contexte din viața voastră aveți nevoie de atenție, concentrare, vigilență?
- ✓ De ce este util să ne cunoaștem mai bine în grupul nostru?

Joc de teambuilding: Bull Ring

Timp 50 min

Pentru a ajuta grupul să lucreze mai bine în echipă, dar și pentru a introduce pe scurt tema atelierelor, creați o poveste prin care sarcina pe care trebuie să o îndeplinească grupul are legătură cu egalitatea între sexe. De exemplu: „Fiecare om are dreptul la fericire, iar aceasta este un ideal, pentru simplul fapt că nu putem spune ce anume îl face fericit pe altul, în afară de noi. Echipa voastră va trebui să încerce să descopere o cale de a reduce din factorii care aduc, pentru mulți oameni, nefericirea. Răspunsul la această problemă se găsește încapsulat și va trebui deschisă capsula într-un spațiu protejat. Rolul echipei este de a duce capsula în spațiul protejat indicat”

Luați un inel cu diametrul unei mingi de tenis (de draperie mare, de ex) și legați de el 10-20 de sfori lungi de maxim 5-7 metri (să fie câte o sfoară pentru fiecare membru). Puneți elementul asamblat pe jos, cu sforile întinse în cerc și așezați o minge pe inel (de exemplu, o minge de tenis sau un grapefruit- adică „capsula”). Amplasați ținte în diferite părți în sală - ideală ar fi o rolă de hârtie igienică sau de șervețele de bucătărie sau un turn, pe care mingea să poată fi așezată. Dacă vreți să vedeți cum poate fi facilitată această activitate, vă invităm să vizionați [filmulețul dedicat bull ring-ului](#).

În cadrul acestei activități, grupul trebuie să ridice mingea, folosind numai sforile și să o transporte în partea cealaltă a sălii unde să poată fi așezată ușor pe țintă. Dacă ținta se dărâmă sau mingea cade, grupul trebuie să înceapă din nou activitatea. Nicio sfoară nu poate atinge solul. Detalii despre facilitarea acestui exercițiu de lucru în echipă găsiți aici: <http://impact-clubs.org/ro/bull-ring> precum și câteva întrebări de adresat participanților pentru procesarea învățării (foarte importante!).

Joc Eu niciodată...

Timp 10 min

Scopul jocului este de a stimula cunoașterea între participanți și identificarea comportamentelor discriminatoare. Jucătorii sunt invitați să stea într-un cerc și țin 10 degete orientate în sus. La un start al facilitatorului fiecare va face un tur de cerc și va spune ceva ce el *n-a făcut* sau *n-a fost* vreodată, în legătură cu tematica atelierului, de exemplu: „Eu niciodată nu am zis că treaba asta e pentru fete sau pentru băieți”; „Eu niciodată nu am răs de femei aflate la volan”, „Eu niciodată nu am crezut că dacă un bebeluș e îmbrăcat în albastru, atunci e băiat”. (mai găsiți dvs câteva). Cei ce au făcut sau au fost ceea ce spune persoană respectivă, lasă un deget jos. Câștigător va fi cel care va rămâne cu mai multe degete ridicate.

După finalizarea jocului, profesorul adresează câteva întrebări pentru a afla ce au învățat în acest scurt exercițiu, lăsând tuturor spațiu să își împărtășească reflecțiile:

- ✓ Cum v-ați simțit jucându acest joc?
- ✓ Puteți observa unele asemănări între voi? Dar deosebiri?
- ✓ Ce puteți spune despre comportamentul vostru legat de stereotipuri sau prejudecăți?

În sesiunile următoare vom afla mai multe despre tematica discriminării, cum ne afectează personal și relațiile, dinamica socială.

Prezentarea programului și a obiectivelor de învățare

Timp 10 min

Sensul activităților: elevii s-au înscris la atelierul dvs pentru că doresc, în principiu, să învețe mai multe despre tematica *Discriminării de gen* și pentru că vor să aibă un cuvânt de spus în

soluționarea unei probleme legate de discriminarea de gen. În acest moment e nevoie ca ei să cunoască obiectivele de învățare, calendarul și programul atelierelor.

Pregătire: Înainte de începerea acestui program, ați putea pregăti un PPT sau o foaie de flipchart pe care să treceți care sunt obiectivele de învățare vizate și calendarul de desfășurare, precum și programul de derulare a atelierelor.

Facilitare: În funcție de forma de prezentare aleasă, oferiți elevilor informațiile referitoare la subiect și structura atelierelor. Puteți negocia cu ei durata pauzelor, în fiecare zi, în funcție de natura activităților sau vârsta lor. Dacă optați pentru foi de flipchart, ele vor putea rămâne afișate în sala de clasă pe toată durata programului. Vă recomandăm să folosiți hârtie reciclată sau să folosiți foile pe ambele părți.

Evaluarea inițială a cunoștințelor

Timp 20 min

Sensul activității: este foarte important ca dvs. și elevii să știe de unde se pornește în această călătorie experiențială. E util să știți și să știe gradul lor de interes, nivelul lor de cunoaștere, înțelegere a tematicii respective. Având în vedere că este o evaluare în Școala Altfel, ea trebuie să fie altfel. Mai jos aveți câteva exemple. Alegeți cele care se potrivesc.

Joc Linia valorică

Timp 5-10 min

Pregătire: pe podea, utilizând scoci de hârtie, trasați o linie suficient de lungă încât elevii să se poată așeza fără să se înghesuie, în funcție de 3 opțiuni: interes minim, interes mediu, interes mare.

Joc Cadraneele

Timp 10 min

Pregătire: Înainte de această activitate trebuie să pregătiți 4 sau 5 enunțuri pentru care vreți să aflați care este nivelul de cunoaștere al elevilor pe tema egalității de gen. Pe podea, utilizând scoci, trasați 4 cadrane după modelul de mai jos.

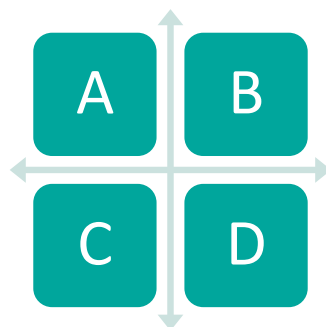
Facilitare: Explicați elevilor că dvs veți citi un enunț, iar apoi ei trebuie să se așeze în unul dintre cadrane, autoevaluându-se astfel. Este important să fie sinceri, deoarece nu vor primi note ci vor afla ce lucruri noi ar putea să învețe.

A= mă descurc și pot ajuta și pe alții

B= mă descurc singur, dar nu pot ajuta pe alții

C= am nevoie de puțin ajutor/ dacă lucrez cu cineva am nevoie de îndrumare

D= nu știu nimic/ nu mă interesează

Exemple de enunțuri (aveți posibilitatea de a mai adăuga și alte enunțuri):

1. Știu ce înseamnă discriminare;
2. Sunt conștient de efectele negative ale discriminării/ discriminării de gen
3. Înțeleg ce efecte are discriminarea de gen asupra oamenilor;
4. Cunosc cel puțin 5 cauze ale discriminării de gen;
5. Cunosc cel puțin 3 modalități de combatere a discriminării de gen;

După fiecare enunț, rugați 1-2 participanți din fiecare cadran să explice de ce s-au poziționat în acel cadran și să demonstreze răspunsul lor prin definiții, enumerare de cauze, efecte ale discriminării de gen.

Materiale necesare: scoci, grila de anticipare, lista de enunțuri

Discriminarea de gen – ciorchinele

Timp 20 min

Scopul activității: această activitate își propune să stimuleze participanții să identifice diferite tipuri de discriminări și cum îi afectează în viața de zi cu zi.

Pregătirea și facilitarea activității: Pregătește o foaie de flipchart pe care să scrieți titlul mare - Discriminarea. Rugați participanții să se gândească la problemele legate de discriminare de care au auzit la nivel local, dar și la nivel global. După 2 min.de gândit individual, rugați participanții să împărtășească problemele pe care le cunosc. Aranjați pe flipchart problemele locale descrise de participanți ca un ciorchine în jurul Problemelor globale și menționați-le că pot să facă și legături de interdependențe între ele. După finalizarea ciorchinelui, puteți face o sumarizare a acestora, după care rugați-i să vă spună care din aceste probleme simt ei că le influențează viața de zi cu zi și cum. Încercuțiți cu o alta culoare cele pe care simt ei că le influențează viața de zi cu zi. La final puteți veni și dvs., ca facilitatori, cu completări. Apoi orientați discuția către discriminarea de gen. Mai mult ca sigur că ea nu apare ca fiind o problemă pe care au sesizat-o sau pe care să o perceapă ca afectându-le viața. Discutați un pic de ce lucrurile par astfel, deși nu sunt așa, apoi propuneți-le următorul joc, pentru a intra în problema discriminării de gen.

Joc tematic Sunt cine sunt! (metoda acvariului)

Timp 60 min

Scopul activității: participanții vor descopri cele două perspective asupra vieții, în funcție de gen.

Pregătirea activității și facilitare: aranjați scaunele în forma a două cercuri concentrice. În primul cerc se vor așeza, prima dată, fetele și vor vorbi utilizând următorul set de întrebări:

- ✓ Când și cum v-ați dat seama că sunteți fete și ce a însemnat asta pentru voi, atunci?
- ✓ Care sunt avantajele de a fi fată?
- ✓ Care sunt dezavantajele/provocările de a fi fată?
- ✓ Care sunt problemele la care nu au găsit soluții personale, fete fiind?
- ✓ Ce le-ar spune fetele, părinților și băieților, pentru ca viața lor să fie mai ușoară, mai fericită?

În timpul în care fetele răspund la aceste întrebări, băieții vor sta pe scaune, în cercul exterior și nu vor avea voie să vorbească, ci doar să asculte și, dacă vor, să noteze lucrurile care li se par interesante, de neînțeles, amuzante, șocante etc. După 20 min se inversează rolurile. Băieții se vor așeza pe scaunele din cercul interior și vor răspunde și ei la aceleași întrebări:

- ✓ Când și cum v-ați dat seama că sunteți băieți și ce a însemnat asta pentru voi, atunci?
- ✓ Care sunt avantajele de a fi băiat?

- ✓ Care sunt dezavantajele/provocările de a fi băiat?
- ✓ Care sunt problemele la care nu au găsit soluții personale, băieți fiind?
- ✓ Ce le-ar spune fetele, părinților și fetelor, pentru ca viața lor să fie mai ușoară, mai fericită?

În timpul în care fetele răspund la aceste întrebări, băieții vor sta pe scaune, în cercul exterior și nu vor avea voie să vorbească, ci doar să asculte și, dacă vor, să noteze lucrurile care li se par interesante, de neînțeles, amuzante, șocante etc. După 20 min se vor așeza cu toții într-un cerc mare și vor discuta pe baza notițelor. Dvs. veți încerca să moderați, atât cât se poate discuția și să extrageți niște concluzii. Dacă nu reușiți, rugați-i să se gândească la aceste concluzii pentru a doua zi.

Informații suplimentare: dacă tematica nu face parte din specialitatea dvs. sau activitatea propusă de noi vi se pare prea dificilă, dar doriți să faceți o acțiune civică cu elevii dvs. pe tematica discriminării, aveți posibilitatea de a invita un specialist care să livreze această sesiune de 80 min. Pentru aceasta ar trebui ca înainte de săptămâna programată pentru Școala Altfel, să căutați în rândul părinților, a colegilor profesori, a cunoștințelor, a organizațiilor din orașul dvs sau chiar în rândul partenerilor școlii, o persoană specializată pe subiect, să luați legătura și să discutați cum va realiza această activitate, de ce are nevoie, ce obiective sunt de urmărit. De asemenea, ar fi util ca specialistul să participe la evaluarea inițială, pentru a ști de unde pornește în livrarea atelierului.

Ziua 2

Activitățile pe scurt

Activitatea	Metoda utilizată	Timp necesar
1. Analiza comunității	Documentare	100 min
2. De la idee la proiect	Copacul problemei, copacul soluției Matricea decizională	50 min 50 min

Documentarea

Timp 100 min

Sensul activității: pornind de la ceea ce știau deja și de la ceea ce au aflat de la atelierul anterior sau de la un specialist, elevii vor face primul pas în gândirea și proiectarea unei soluții pentru a diminua frecvența și gravitatea atitudinilor și acțiunilor discriminative de gen. Astfel, vor analiza problema discriminării la un nivel mai profund, cu focus pe realitatea locală și vor cerceta gradul de informare, interes sau conștientizare a colegilor lor privind tema discriminării de gen, pentru ca apoi să stabilească ce soluție pot oferi problemei și ce tip de acțiune civică vor alege să amelioreze problema (campanie de informare, sensibilizare, advocacy etc.)

Scopul activității: Pentru a decide dacă discriminarea de gen este o problemă reală în comunitatea voastră, provocați elevii să analizeze manualele școlare, DEX-ul, dicționarul de sinonime, publicațiile locale sau naționale printate (le aduceți dvs) sau online, dar și a posturilor de radio și TV, reclamele, videoclipurile etc în vederea identificării stereotipiilor, prejudecăților legate de gen, dar și a acțiunilor discriminatoare (date statistice despre ponderea femeilor în anumite activități, funcții, roluri sociale etc). În cercetarea documentelor, articolelor și a reportajelor apărute în mass-media, ar trebui investigate următoarele elemente, pentru a avea o perspectivă cât mai clară asupra problemei la nivel local sau cel puțin național:

- ✓ În ce măsură manualele, DEX, dicționarul de sinonime arată ceva despre discriminarea de gen?
- ✓ Care este imaginea femeii, bărbatului promovată de mass-media?
- ✓ Care este imaginea femeii, bărbatului promovată de familia din țara noastră, respectiv alte țări?
- ✓ Care sunt cauzele discriminărilor de gen?
- ✓ Cum poate fi dovedită, prin datele statistice discriminarea de gen (pe ambele genuri)?
- ✓ Ce efecte au stereotipiile și prejudecățile în viața lor personală, dar a altora?
- ✓ Ce categorii sociale sunt cel mai afectate de discriminarea de gen?
- ✓ Ce soluții de echilibru, diminuare a discriminării de gen au descoperit în comunitatea lor sau în lume?
- ✓ În ce măsură comunitatea voastră este afectată?
- ✓ Care sunt cauzele discriminării de gen?
- ✓ Sunt menționate inițiative locale de rezolvare a acestei probleme? Este comunitatea implicată? Cum?
- ✓ Care sunt soluțiile propuse de diferitele organizații, așa cum reies acestea din presă?
- ✓ Există aspecte legislative cu privire la discriminarea de gen?

✓ Există exemple de proiecte și de bune practici?

Facilitarea activității: împărțiți participanții în grupe de lucru în funcție de întrebările cercetate (vezi întrebările de mai sus) și oferă-le 80 de minute pentru a găsi răspunsuri pe internet, cu ajutorul telefoanelor mobile sau a calculatoarelor/tabletelor din școală. Fiecare grupă va face o sinteză a descoperirilor și va prezenta pe scurt rezultatele documentării. Timp de prezentare și concluzii 20 min.

Informații suplimentare despre feminism, www.mihaela.miroiu.ro

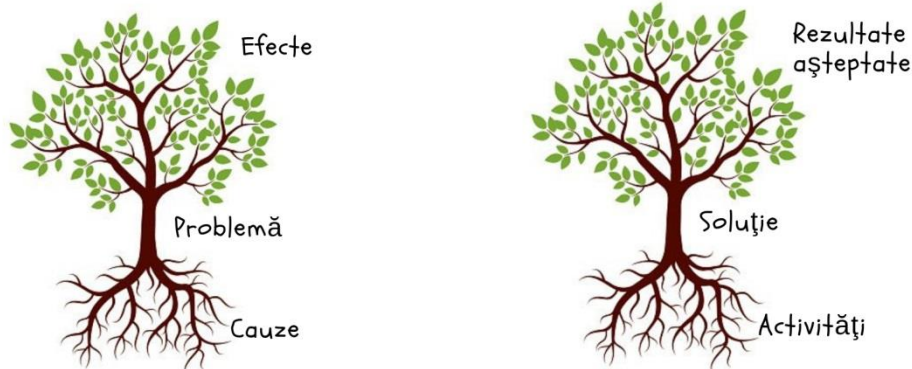
Copacul problemei, copacul soluțiilor

Timp 50 min

Sensul activității: elevii vor trebui să decidă, pe baza a ceea ce au descoperit prin joc și pe baza documentării făcute, care este cea mai bună strategie pentru a ameliora problemele cauzate de discriminarea de gen. În funcție de timp, resurse și complexitate ei vor gândi o soluție menită să contribuie la ameliorarea problemei identificate. Această soluție se va transforma într-o mică acțiune civică ce va fi gândită și implementată de grupul de tineri. Printre tipurile de acțiuni civice fezabile pentru timpul avut la dispoziție, puteți opta pentru o campanie de informare/ de sensibilizare în școală sau cartier, o campanie de advocacy (să strângeți semnături pentru o cauză pentru a fi soluționată de autoritățile abilitate), o acțiune de intervenție directă în școală sau cartier care ameliorează una dintre problemele create de discriminarea de gen.

Pregătire: pe 4 foi de flipchart desenați un copac, după modelul de mai jos.

Facilitare: împărțiți elevii în 4 echipe, pe un criteriu aleator (de ex se așează, fără să comunice verbal, cronologic în funcție de luna nașterii, e distractiv pentru că nu au voie să vorbească, apoi se împart în 4 grupe). Fiecare echipă primește foaia de flipchart cu copacul problemei și trebuie să identifice cauzele problemei (enumerare la rădăcinile copacului), și efectele ei (enumerare pe coroana copacului). Problema se va scrie la trunchiul copacului. Timp de lucru în echipe 20 min. La final fiecare echipă are la dispoziție 2 minute pentru a prezenta cauzele și efectele discriminării de gen.

După prezentări, participanții se întorc în grupele de lucru și vor desena încă un copac: Copacul Soluțiilor, pentru a gândi o mică acțiune civică. Așadar, Problema se va transforma în Soluție (pe trunchiul Copacului), Cauzele se vor transforma în Obiective sau acțiuni pentru implementarea soluției, iar Efectele se vor transforma în rezultate. Nu uitați să menționați categoria și numărul de beneficiari cărora vă adresați.

Pentru a înțelege mai bine procesul acestei activități, vă invităm să urmăriți episodul 6 (Planificarea proiectului) din Serialul "Proiectele de Service Learning".

https://www.youtube.com/watch?v=zZ5e2_jFwKo&list=PL9iZsQWuarD-iy954uaFxGkXerfG7F8Ja&index=6

Matricea deciziilor

Timp 50 min

Scopul: Matricea deciziilor este o tehnică utilă în cazul în care există mai multe alternative din care să se facă alegerea și mai mulți factori ce trebuie luați în considerare. Este o tehnică foarte bună în cazul în care nu există o opțiune preferată clară și evidentă.

Descriere: construcția unei matrici decizionale presupune:

<https://www.youtube.com/watch?v=pe0FoK7NToo>

1. Introducerea pe o coloană a tuturor alternativelor de proiect
2. Stabilirea criteriilor de decizie. Criteriile sunt acele aspecte care influențează într-o măsură destul de mare decizia pe care vrem s-o luăm. Exemple de criterii:
 - frecvența cu care problema este întâlnită în comunitate
 - numărul persoanelor afectate de problemă
 - resursele avute la dispoziție
 - vizibilitatea
 - timpul necesar rezolvării
3. Stabilirea unei grile de notare
4. Introducerea notelor pentru fiecare proiect
5. Calcularea totalului
6. Alegerea proiectului cu punctajul cel mai mare

Pentru că lista de probleme poate fi foarte largă este bine ca tinerii să ia în calcul, înainte de toate, criteriile care să-i ajute în rezolvarea problemei respective. De asemenea, este important ca, atunci când decid ce nevoie/proiect vor face, acesta să poată să răspundă și unor nevoi de învățare astfel, încât tinerii să se simtă motivați personal în dezvoltarea anumitor competențe sau trăsături de caracter.

Instrucțiuni

Introduceți pe prima coloană din tabelul de mai jos toate soluțiile propuse. Alegeți criteriile care vă pot influența luarea deciziilor. În tabelul de mai jos sunt trecute o serie de criterii precum vizibilitatea proiectului, timpul necesar rezolvării problemei, impactul pe care proiectul l-ar putea avea și resursele disponibile pentru implementarea proiectului. Puteți să păstrați aceste criterii, puteți să adăugați altele suplimentare sau puteți elimina din criteriile menționate mai sus. Stabiliți o grilă de notare 1 (cea mai mică) – 3 (cea mai mare notă). Fiecare dintre participanți va introduce o notă de la 1 la 3 pentru fiecare problemă, iar la sfârșit se va calcula totalul. Alegeți problema cu punctajul cel mai mic.

Alternativa/criteriul	Criteriul 1	Criteriul 2	Criteriul n	Total
Soluția 1				
Soluția n				

Ziua 3

Activitățile pe scurt

Activitatea	Metoda utilizată	Timp necesar
1. Împărțirea pe echipe și planul proiectului	Diagrama Gantt	15-30 min
2. Munca la proiect	-	170 min

Joc de constituire a grupelor

Timp 15-30 min

Pregătire: Realizați împreună cu elevii o listă cu ce ar trebui realizat pentru a putea implementa campania aleasă. Așezați sarcinile sau activitățile într-o ordine logică sau cronologică. De asemenea puteți utiliza diagrama Gantt, unde treceți împreună cu elevii toate activitățile și sarcinile de realizat pentru atingerea scopului propus și lăsați-i să se treacă în tabel, acolo unde doresc. În cazul în care aveți un rezultat dezechilibrat, mai mulți elevi doresc să facă aceeași treabă, iar altele nu, e momentul să discutați cu ei această problemă în contextul, de ex. al unei firme, în care angajații trebuie să finalizeze un proiect și cum se organizează, cine preia sarcinile pe care nu le vrea nimeni.

Modelul diagramei Gantt:

Activitate/sarcină	Perioadă				Responsabili
	S1	S2	S3	S4	
A1					grupa 1
...					elevul X, Y; Z
An					toți elevii

Restul timpului este alocat muncii efective la proiect.

Materiale necesare: în funcție de ce s-a decis în activitatea anterioară, o foaie de flipchart pentru diagrama Gantt. Aceasta poate rămâne afișată în sală pînă la finalul proiectului, pentru că este de ajutor în monitorizare, reflecție și evaluare.

Ziua 4

Implementarea proiectului

Timp 200 min

Sensul activității: elevii vor pune în practică soluția aleasă și vor încerca rezolvarea problemei.

Descrierea activității: în funcție de ceea ce s-a propus. În cazul în care trebuie să ieșiți cu elevii din școală, nu uitați să respectați procedura. În cazul în care realizați poze cu elevii sau beneficiarii, nu uitați, dacă sunt minori, să cereți acordul părinților, iar dacă sunt majori, acordul lor, menționând unde și în ce condiții vor fi prezentate pozele.

Materiale necesare: în funcție de ceea ce s-a propus

Ziua 5

Activitățile pe scurt

Activitatea	Metoda utilizată	Timp necesar
Evaluarea satisfacției	Joc Linia valorică	10 min
Evaluarea învățării	Momentele mele de AHA!	50-60 min
Evaluarea proiectului	Joc Bărcuța	40 min
Transferul învățării	Vrejul de fasole	30 min
Sărbătorirea		60 min

Joc Linia valorică

Timp 10 min

Sensul activității: elevii s-au înscris la atelierelor dvs pentru că au dorit să învețe ceva. La prima întâlnire ați realizat și o evaluare inițială. Acum este momentul să repetați evaluarea inițială, în exact aceeași formă, pentru a vedea dacă s-a înregistrat un progres în ceea ce ați verificat inițial. E important să evaluați și gradul de satisfacție, să aflați ce le-a plăcut cel mai mult, cel mai puțin, care au fost momentele cele mai frumoase, cele mai neplăcute etc. Puteți folosi metoda descrisă la evaluarea inițială, atunci ați măsurat gradul de interes.

Momentele mele de AHA!

Timp 50-60 min

Pregătire: listați pentru fiecare elev fișa de mai jos.

Facilitare: precizați faptul că au la dispoziție 30 min pentru a rezolva fișa și apoi, fiecare are la dispoziție 1 min pentru a citi de acolo ceea ce cred ei că e cel mai valoros lucru pe care l-au învățat din această experiență de o săptămână; sau puteți folosi metoda **Harta experiențelor** <https://www.noi-orizonturi.ro/service-learning-in-clasa/>

Nume prenume

Rolurile, sarcinile mele în proiect

Momentele mele de AHA! ce am descoperit, învățat pe temă, despre mine, despre colegi?

De ce am ales aceste momente, de ce sunt ele semnificative pentru mine?

Jocul „Bărcuța”(un model de analiză SWOT)

Timp 40 min

Pregătire: pe o foaie de flipchart desenați o bărcuță, după modelul de mai jos.

Facilitare: distribuiți elevilor post-ituri și explicați simbolurile din desen.

Bărcuța este proiectul.

Colacul de salvare (desenați dvs) reprezintă punctele tari ale proiectului, ale echipei sau al altui aspect pe care vreți să îl evaluați.

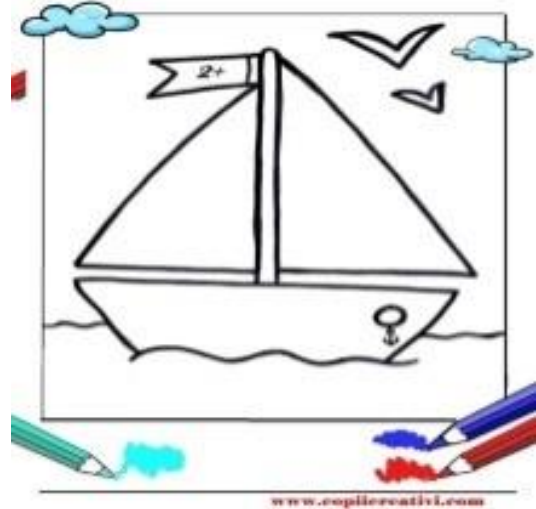
Bolovanii de pe fundul bărcii (desenați dvs) sunt punctele slabe ale proiectului, ale echipei, unde nu s-au descurcat, nu au anticipat, nu le-a ieșit cum au planificat.

Pescărușii reprezintă persoanele care i-au ajutat, din afara grupului sau situațiile care au dus la rezolvarea neașteptată, pozitivă a problemelor.

Norii reprezintă situațiile negative pe care nu le-au anticipat și care au avut efecte negative asupra proiectului.

Lăsați-i 15 min să scrie pe post-ituri răspunsurile, apoi se lipesc pe foaia de flipchart și se discută împreună, restul timpului. să precizați asta, înainte ca ei să scrie răspunsurile.

Ce este important și e și un mare avantaj al acestei metode, e că se evaluează proiectul, nu persoanele, de aceea aveți grijă

Transferul învățării

Timp 40 min

Sensul activității: tot ceea ce ei au învățat pe durata programului are legătură cu ceea ce învață la școală și cu viața lor. Pentru a face însă aceste conexiuni, ei trebuie să reflecteze pe acest subiect.

Facilitare: porniți de la fișa de reflecție și de la informațiile de acolo, precum și de la rezultatele testului final/inițial, precum și de la rezultatul evaluării proiectului. Treceți un pic în revistă tot ceea ce s-a spus, apoi întrebați elevii:

1. pornind de la rezultatul evaluării finale în raport cu cel inițial, ce putem învăța de aici?
2. pornind de la ceea ce ați notat în fișa de reflecție, ca fiind momentul/momentele voastre de AHA, ce legătură vedeți între ele și ceea ce învățați la școală? La ce v-ar putea ajuta, la școală, ceea ce ați învățat? Dar în viața de zi cu zi?
3. ce ați face altfel, de acum încolo, pornind de la ceea ce ați învățat în acest program.

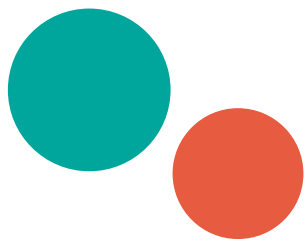
Pentru întrebarea a 3-ia puteți folosi o metodă de angajament simbolic. Aduceți o pungă cu boabe de fasole și pentru fiecare răspuns la ea, fiecare elev își poate lua o boabă. Ajunși acasă ei pot să pună boaba sau boabele să încolțească și la anul, la **Școala Altfel** să vină cu vrejul de fasole îngrijit. Ideea e că, de câte ori vor uda planta, își vor aminti de ceea ce și-au propus.

Sărbătorirea

Timp 60 min

Ați petrecut o săptămână împreună, ați muncit împreună și ați făcut față dificultăților și provocărilor, ați învățat multe lucruri pe temă și despre voi, acum este momentul sărbătoririi. Puteți propune asta de la începutul săptămânii, iar elevii să se angajeze în organizarea acestei sărbătoriri, așa cum o doresc ei. Dvs. puteți pregăti diplome simpatice sau motivaționale pentru a răsplăti implicarea lor pe toată durata proiectului.

Puteți realiza un design excelent, gratuit, utilizând <https://www.canva.com/templates/certificates/>.

Împreună cu

pentru un viitor mai bun